

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Plangebied: P.M. van Gentstraat 24, Leerdam

Opsteller: B. Verhoeven

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Ondertitel	Plangebied: P.M. van Gentstraat 24, Leerdam
Opsteller	B. Verhoeven
Datum	12-01-2018
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20171220v01
Aantal pagina's	28
Opdrachtgever	Legalexion
Contactpersoon	S. van Keulen
Collegiale toets	L. Boon
Wijze van citeren	Verhoeven, B. 2018. Natuurtoets. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: P.M. van Gentstraat 24, Leerdam. Rapportkenmerk ER20171220v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2018

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende. Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1 Wet natuurbescherming.....	7
2.2 Verordening ruimte.....	8
3 Omschrijving plangebied.....	11
3.1 Algemeen.....	11
3.2 Beschrijving.....	11
3.3 Voorgenomen ontwikkelingen.....	12
3.4 Planning.....	12
4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden.....	13
4.1 Wet natuurbescherming.....	13
4.2 Verordening ruimte.....	13
5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten.....	15
5.1 Algemeen.....	15
5.2 Soorten Vogelrichtlijn.....	16
5.3 Soorten Habitatrichtlijn.....	18
5.4 Nationaal beschermde soorten.....	20
6 Conclusies en aanbevelingen.....	23
6.1 Beschermde gebieden.....	23
6.2 Beschermde soorten.....	23
6.3 Aanbevelingen.....	24
7 Geraadpleegde bronnen.....	25
7.1 Literatuur.....	25
7.2 Internet.....	25
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	27

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van Legalexion heeft Ecoresult B.V. een natuurtoets uitgevoerd. Het plangebied voor deze natuurtoets is genaamd P.M. van Gentstraat 24, Leerdam. De aanleiding voor dit verzoek is de sloop van een bestaand verenigingsgebouw en de realisatie van een nieuw verenigingsgebouw (zie hoofdstuk 3). Deze werkzaamheden kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kunnen hierdoor worden overtreden. Deze natuurtoets zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld dient te worden.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de geplande werkzaamheden kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of een negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogel gebieden). In het kader van de Verordening ruimte.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samengevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het plangebied ten tijde van het oriënterend veldbezoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet¹. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

¹ www.rvo.nl

² Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermd soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze natuurtoets blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

2.2 Verordening ruimte

In de verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Het

Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het NNN wordt beschermd via het planologisch kader. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Verordening ruimte zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

Naast het NNN kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van belangrijke weidevogelgebieden. Het NNN kent geen uniform beschermingsregime. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige op provinciaal niveau beschermde gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied betreft een terrein van ca. 770 m² met daarop een verenigingsgebouw (bouwjaar 1988), gelegen aan de P.M. van Gentstraat 24, aan de westzijde van de bebouwde kom van Leerdam, gemeente Leerdam, provincie Zuid-Holland. Zie Afbeelding 1.

Afbeelding 1: Ligging plangebied. Voor de regionale ligging zie de kaartinzet rechtsboven. Het plangebied is rood gemarkeerd. Kaartbron: PDOK.

3.2 Beschrijving

- Het verenigingsgebouw heeft een plat dak zonder dakpannen. De gevels zijn enkelwandig en bedekt met houten en metalen beplating, een luchtsponw ontbreekt. Langs de dakrand zit deels een metalen dakstrip. Rondom het gebouw is verharding aanwezig. Het overige deel van het terrein bestaat uit grasland met soorten welke een voedselrijke bodem indiceren.
- Op de noordelijke hoek van het plangebied staat een appelboom (*Malus*). Overige opgaande beplanting is afwezig binnen het plangebied. Aan de westzijde (buiten het plangebied) grenst een houtwal/bomenrij, deze bestaat voornamelijk uit essen en elzen.
- Ondergrondse ruimten zijn afwezig.
- Verlichting is aanwezig rondom het plangebied in de vorm van enkele

straatlantaarns.

- Lijnvormige structuren zijn in het plangebied afwezig, aan de westzijde grenst een houtwal/bomenrij die geen deel uit maakt van een groter lijnvormige structuur.
- Open water is grenzend (west- en noordzijde) aan het plangebied aanwezig, dit betreft een watergang van ca. 3 meter breed.

Zie bijlage 1 voor een foto-impressie van het plangebied.

3.3 Voorgenomen ontwikkelingen

Ter plaatse van het plangebied is men voornemens om het huidige verenigingsgebouw te slopen en een nieuw verenigingsgebouw te realiseren ter plaatse van het huidige (zie Afbeelding 2). Hiervoor zullen de volgende werkzaamheden plaatsvinden:

- Sloop van de aanwezige opstallen binnen het plangebied.
- Het verwijderen van de aanwezige beplanting.
- Het bouwrijp maken van het plangebied.

3.4 Planning

De sloop van het huidige verenigingsgebouw is deze winter gepland. De bouw van het nieuwe verenigingsgebouw is begin 2018 gepland.

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 Natura 2000

Het meest dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Lingegebied en Diefdijk-zuid, gelegen op ca. 950 meter ten zuidoosten van het plangebied³. Invloeden (ook van buitenaf) mogen de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied niet in gevaar brengen. Negatief effect (door emissie, geluid, trilling of verlichting) op Lingegebied en Diefdijk-zuid valt uit te sluiten op basis van de afstand van dit gebied tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden. Een (significant) negatief effect als gevolg van stikstofdepositie is redelijkerwijs uit te sluiten. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. Daarmee hoeft geen ontheffing als bedoeld in artikel 2.7 van de Wnb te worden aangevraagd.

4.2 *Verordening ruimte*

4.2.1 Natuurnetwerk Nederland

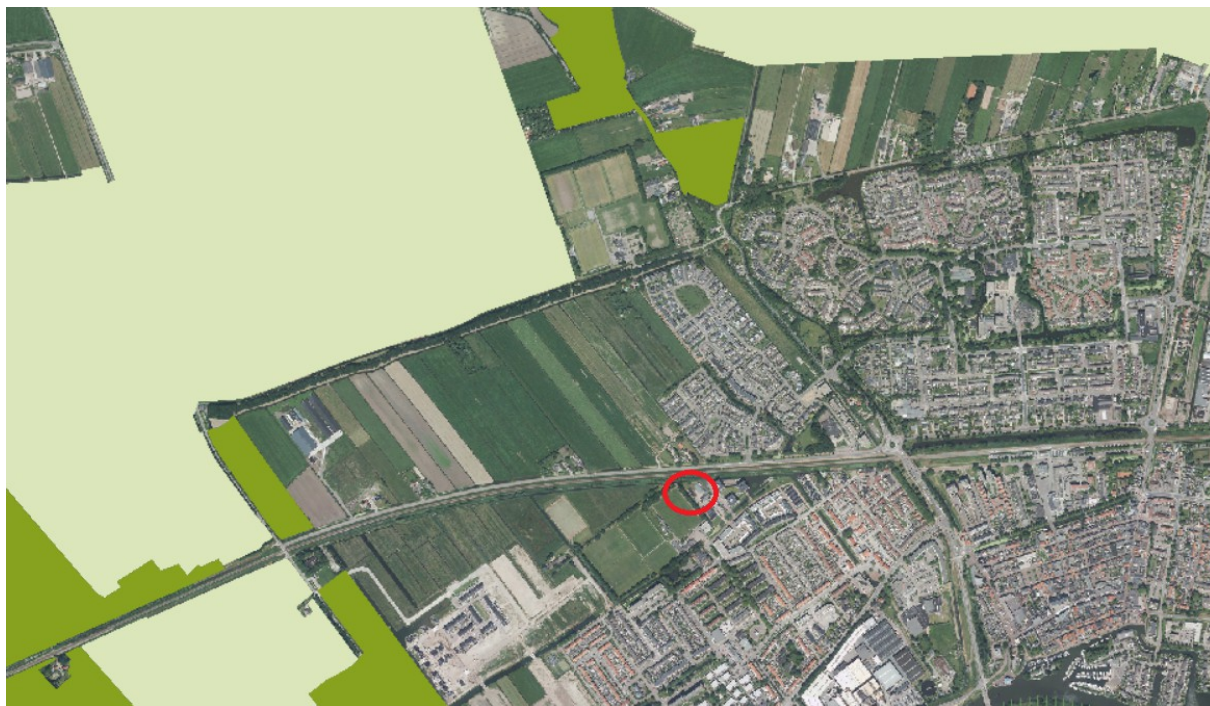
Het meest dichtstbijzijnde Natuurnetwerk Nederland gebied ligt op ruim 750 meter ten noorden van het plangebied⁴. Dit betreft het bosgebied Recht van ter Leede. Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten (renovatie bestaande bebouwing) die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van negatieve impact op bovengenoemde gebieden. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

4.2.2 Belangrijk weidevogelgebied

Het meest nabij gelegen belangrijke weidevogelgebied is het poldergebied Recht van ter Leede, op ruim 620 meter ten noordwesten van het plangebied. Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten (renovatie bestaande bebouwing) die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van negatieve impact op bovengenoemde gebieden. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

³ <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

⁴ <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

*Afbeelding 2: Globale ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (groen) en Belangrijk Weidevogelgebied (grijsgroen).
Kaartbron: <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>*

5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

5.1 *Algemeen*

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 19-12-2017 door B. Verhoeven, ecologisch deskundige⁵ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied is – daar waar nodig – met hulp van een verrekijker (Swarovski EL 10x42) onderzocht.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is geraadpleegd om een indruk te krijgen van de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied. De tabellen in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op waarnemingen uit de NDFF database van de afgelopen 5 jaar.

Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was het mogelijk een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

⁵ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

5.2 Soorten Vogelrichtlijn

5.2.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Boomvalk	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Buizerd	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Havik	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Huismus	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Ransuil	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Roek	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Stechvalk	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Sperwer	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Steenuil	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Zwarte Wouw	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Wespendief	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	1 - 5 km

Tabel 2: Waargenomen vogels met vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd op 20-12-2017.

5.2.2 Verkennend veldonderzoek

5.2.2.1 Jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor vogels met jaarrond beschermde nesten in gebouwen en bomen. De bebouwing is ongeschikt. Het gebouw heeft geen hellend dak met dakpannen en geen geschikte ruimtes achter gevelbeplating. In het plangebied is enkel een appelboom aanwezig, hierin zijn geen geschikte hopen of boomnesten aanwezig. Ook in de bomenrij direct grenzen aan het plangebied ontbreken hopen en boomnesten. Essentieel functioneel leefgebied voor soorten met jaarrond beschermde nesten ontbreekt, in de omgeving ruim voldoende geschiktere alternatieven aanwezig.

5.2.2.2 Niet jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten. De bebouwing is ongeschikt en bomen zijn afwezig, in de aangrenzende bomen werden eveneens geen boomnesten of hopen aangetroffen.

5.2.2.3 *Algemene broedvogels*

Met name de houtwal grenzend aan de westzijde van het plangebied zijn potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels als merel, houtduif en heggenmus. Langs de oevers van de aangrenzende watergang zouden soorten als wilde eend en waterhoen tot broeden kunnen komen.

5.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

5.2.3.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is ongeschikt voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Potentieel geschikte locaties voor voortplantingsplaatsen of vaste rust- en verblijfplaatsen voor deze soorten zijn afwezig. Tevens ontbreekt binnen het plangebied potentieel essentieel functioneel leefgebied van vogels met jaarrond beschermde nesten. Aanvullend (veld)onderzoek is niet nodig. De activiteiten kunnen worden uitgevoerd. Het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming is niet nodig.

5.2.3.2 *Niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is ongeschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten. De bebouwing is ongeschikt en bomen zijn afwezig. Nesten van vogels met niet jaarrond beschermde nesten vallen overigens alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten zijn onder andere te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus).

5.2.3.3 *Algemene vogels*

Met name de houtwal grenzend aan de westzijde van het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels als merel, houtduif en heggenmus. Langs de oevers van de aangrenzende watergang zouden soorten als wilden eend en waterhoen tot broeden kunnen komen. Nesten van algemene vogels vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn onder andere te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus).

5.3 Soorten Habitatrichtlijn

5.3.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Watervleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Meervleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Bever	Zoogdieren	0 - 1 km
Heikikker	Amfibieën	0 - 1 km
Kamsalamander	Amfibieën	0 - 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	0 - 1 km
Poelkikker	Amfibieën	1 - 5 km
Muurhagedis	Reptielen	1 - 5 km

*Tabel 3: Waargenomen habitatrichtlijnsoorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied.
Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 20-12-2017.*

5.3.2 Verkennend veldonderzoek

5.3.2.1 Vleermuizen

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. De bebouwing bestaat uit enkelzijdige gevels met houten of metalen beplating zonder luchtspouw. Overige geschikte kieren ontbreken eveneens. Vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zoals ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis zijn in het plangebied uitgesloten. In de enige boom op het perceel zitten geen geschikte holtes of spleten. In de bomen grenzend aan het plangebied werden eveneens geen geschikt spleten of holtes aangetroffen. Het plangebied is matig geschikt als foerageergebied. In de directe omgeving van het plangebied zijn veel geschiktere locaties aanwezig die (kunnen) fungeren als foerageergebied. Binnen het plangebied zijn geen aaneengesloten lijnvormige structuren aanwezig die kunnen fungeren als vliegroute. De bomenrij ten westen maakt geen deel uit van een aaneengesloten structuur.

5.3.2.2 Overige Habitatrichtlijnsoorten

Overige Habitatrichtlijnsoorten, te weten grondgebonden zoogdieren (bever), amfibieën (rugstreeppad, heikikker, poelkikker en kamsalamander), reptielen (muurhagedis), libellen, dagvlinders, kevers, kreeftachtigen en weekdieren worden in het plangebied niet verwacht. Geschikte habitats zijn afwezig. Bever komt enkel in beken en grotere water(gang)en voor. De watergangen grenzend aan het plangebied zijn ongeschikt als voortplantingsplaats voor de amfibieën, de bodem bestaat uit een dikke sliblaag en natuurlijke oeverzones ontbreken. Geschikt landhabitat in de vorm van vergraafbare bodems, bosschages en structuurrijke vegetatie is eveneens afwezig. Voor muurhagedis ontbreken geschikte muren of rotswanden. Tevens betreft dit een populatie afkomstig van uitgezette/ontsnapte dieren (de natuurlijke verspreiding beperkt zich in Nederland tot alleen Zuid-Limburg).

5.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

Aanwezigheid van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van habitatrichtlijnsoorten zijn in het plangebied redelijkwijs uit te sluiten. Geschikt habitat is afwezig.

Aanvullend (veld)onderzoek is niet nodig. De activiteiten kunnen worden uitgevoerd. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning is niet nodig.

5.4 Nationaal beschermde soorten

5.4.1 Bronnenonderzoek NDFF

Soort	Soortgroep	Afstand	Provinciale vrijstelling Zuid-Holland
Kartuizer anjer	Vaatplanten	0 - 1 km	Nee
Bosmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Bunzing	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Egel	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Haas	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Hermelijn	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Huisspitsmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Konijn	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Ree	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Veldmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Vos	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Dwergmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Wezel	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Bastaardkikker	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Bruine kikker	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Gewone pad	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Kleine watersalamander	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Meerkikker	Amfibieën	1 - 5 km	Ja
Ringslang	Reptielen	0 - 1 km	Nee
Kleine modderkruiper	Vissen	0 - 1 km	Ja
Grote modderkruiper	Vissen	1 - 5 km	Nee
Grote vos	Insecten - Dagvlinders	1 - 5 km	Nee

Tabel 4: Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 20-12-2017.

5.4.2 Verkennend veldonderzoek

5.4.2.1 Vaatplanten

Binnen het plangebied is geen sprake van ecologisch beheerde terreinen, geen hoogveen, heide, natuurlijke akkers of voedselarme onverstoord bodem. Hierdoor is een soorten als karthuis anjer redelijkerwijs uit te sluiten. Het plangebied is ongeschikt voor beschermde muurplanten, bebouwing opgetrokken uit (bak)steen ontbreekt. Overige Nationaal beschermde soorten zijn niet te verwachten in het plangebied door het ontbreken van voedselarme gronden. Hierdoor is geschikt habitat afwezig.

5.4.2.2 *Grondgebonden zoogdieren*

Het plangebied is ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats en functioneel leefgebied voor niet vrijgestelde nationaal beschermde soorten. Naast het ontbreken van geschikt habitat worden niet-vrijgestelde soorten niet verwacht op basis van verspreiding.

Het plangebied is verder enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten zoogdieren waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de egel en verschillende soorten (spits)muizen.

5.4.2.3 *Reptielen en amfibieën*

Voor ringslag ontbreekt geschikt habitat in de vorm van structuurrijke vegetatie en broedhopen. Het spoortalud ten noorden van het plangebied is wel potentieel geschikt, hier zullen echter geen werkzaamheden plaatsvinden. De watergang grenzend aan het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de bruine kikker en gewone pad.

5.4.2.4 *Overige Nationaal beschermde soorten*

Aanwezigheid van overige nationaal beschermde soorten is gelet op de grote afstand (tenminste 10 kilometer⁶) in het plangebied redelijkerwijs uit te sluiten.

5.4.3 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op soorten zoals gewone pad, egel en (spits)muizen zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand.

6 Bron: NDFF

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 *Beschermde gebieden*

6.1.1 Wet natuurbescherming

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden zullen aantasten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning is niet nodig.

6.1.2 Verordening ruimte

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Belangrijke weidevogelgebieden. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning is niet nodig.

6.2 *Beschermde soorten*

6.2.1 Soorten Vogelrichtlijn

Aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in het plangebied is uitgesloten. Aanvullend onderzoek is niet nodig. Er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

6.2.1.1 *Niet jaarrond beschermde nesten en algemene vogels*

Met name de houtwal/bomenrij naast het plangebied is potentieel geschikt voor voortplantingsplaatsen van algemene vogels. In gebruik zijnde nesten mogen in principe nooit worden verstoord. Dit is te voorkomen door onder andere buiten het broedseizoen (grootweg 15 maart – 15 augustus) te werken.

6.2.2 Soorten Habitatrichtlijn

Binnen het plangebied wordt de aanwezigheid van vaste rust en of verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van Habitatrichtlijnsoorten uitgesloten. Aanvullend

onderzoek is niet nodig. Er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

6.2.3 Nationaal beschermde soorten

Het plangebied is potentieel geschikt voor Nationaal beschermde faunasoorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstellingsbesluit van kracht is. Voor deze soorten is er geen ontheffing vereist en aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals gewone pad, bruine kikker, egel en (spits)muizen zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

6.3 Aanbevelingen

Los van de onderzoeksresultaten, maar als duurzame inrichtingsmaatregel “natuurinclusief bouwen”, heeft het de ecologische voorkeur om rekening te houden met flora en fauna in het nieuwe ontwerp.

- Maak gebruik van inheems gebiedseigen plantmateriaal.
- Breng in de gebouwen vogelnestkasten aan voor gebouwbewonende vogels of plaats vogelvides.
- Creëer verblijfplaatsen voor vleermuizen in de spouwmuren van de bebouwing.
- Streef naar inpassing van planten en dieren die in en rond het plangebied hun habitat (kunnen) vinden. In tabellen, 1,2 en 3 wordt opgesomd om welke soorten het kan gaan. Neem contact op met de deskundig ecooloog voor inrichtingsadviezen.
- Streef naar een zo ecologisch mogelijk beheer van het groen. Doel van het beheer is dan structurele aanwezigheid van holle, oude bomen voor soorten die gebruik maken van hollen. Ook lage vegetatie.,struiken, rillen, wallen, etc voor kleine zoogdieren, amfibieën en vogels.
- Ecoresult B.V. kan u hierover adviseren en u kunt dit opnemen in de nieuwe situatie.

7 Geraadpleegde bronnen

7.1 Literatuur

Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.

7.2 Internet

Beschermde soorten

NDFF Verspreidingsatlas – <https://www.verspreidingsatlas.nl/>

Wilde Planten – <http://wilde-planten.nl/>

Reptielen en amfibieën – <http://ravon.nl/>

Vogels – <https://www.sovon.nl/>

Libellen en vlinders – <https://www.vlinderstichting.nl/>

Beschermde gebieden

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

[http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?
subj=effectenmatrix&tab=1](http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1)

<http://pzh.b3p.nl/viewer/app/EHS>

Kadaster

<https://bagviewer.kadaster.nl/>

Nationale Databank Flora en Fauna

<http://app.quickscanhulp.nl/>

Natuurwetgeving

<http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01#Hoofdstuk2>

www.rvo.nl

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Kennisdocumenten

<http://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/ruimtelijke-ingrepen/ontheffing-vrijstelling/soortenstandaard/beschikbare>

Vleermuisprotocol 2017

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Zicht op oostgevel verenigingsgebouw.

Kijkend richting noorden overig deel van het perceel.

Zicht op de noordelijke gevel.

Westelijke gevel. Watergang met daarnaast de bomenrij/houtwal behoort niet tot het plangebied.